

Begrensninger i dagens regelverk:

Vi startet planleggingen av det åpne møtet med å ta kontakt med Statsforvalteren i Oslo og Viken for å få en oversikt over regelverket og hvem som har ansvar for å håndheve dette.

Det er svaret de ga. Det er nyttig lesning som et bakteppe for møtet:

«Vi viser til din henvendelse den 21.06.2023 angående håndtering av avfall fra borettslag og sameier. Det er bra at dere ønsker å få en bedre håndtering av avfall og forhindre at det oppstår avfall dersom mulig.

Som privatpersoner har vi et ansvar for at søppel blir levert til riktig sted. Alt avfall skal leveres til godkjent mottak, som enten er et kommunalt avfallsanlegg eller et avfallsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven. Kommunen har en plikt etter forurensningsloven § 30 til å samle inn avfall fra husholdninger (husholdningsavfall). Private aktører kan samle inn husholdningsavfall f.eks. ved utleie av containere eller komprimatorbiler, men må ha samtykke fra kommunen for å kunne gjøre dette.

Både EU og Norge har mål som sier at mengden avfall skal reduseres så mye som mulig, men dersom det likevel oppstår avfall skal det fortrinnsvis forsøkes gjenbrukt, materialgjenvinnes eller energiutnyttet før det evt. går til sluttbehandling. Dette kalles avfallshierarkiet og Statsforvalteren setter krav i våre tillatelser til avfallsbransjen at de skal følge dette hierarkiet. I tillegg har avfallsforskriften kapittel 10a nylig blitt endret for å fremme økt materialgjenvinning av husholdningsavfall. Her har kommunen en plikt til å tilrettelegge for kildesortering, men per nå gjelder denne plikten kun for matavfall, park- og hageavfall og plastavfall.

Alle har en selvstendig plikt til å ikke forurense, og en plikt til å forhindre forsøpling – det vil si at avfall skal leveres til en aktør med tillatelse, som nevnt over. Utover dette, er jeg ikke kjent med at det finnes spesifikke regler for avfallshåndtering ved borettslag og sameier. Det er ønskelig at avfall fra husholdninger, som ikke er omfattet av renovasjonsordningen, blir sortert og levert til gjenvinningsstasjoner og avfallsanlegg i rene fraksjoner istedenfor en blandet fraksjon. Men så lenge avfallet blir levert til et godkjent avfallsmottak, er det opp til hvert enkelt borettslag å bestemme hvordan dette skal gjennomføres i praksis og tilrettelegge for dette.

Statsforvalteren regulerer forurensning fra aktører som håndterer avfall. Dette gjør vi i hovedsak gjennom å gi tillatelser etter forurensningsloven. Vi setter noen krav til at enkelte avfallsfraksjoner ikke skal blandes, f.eks. skal ikke farlig avfall og EE-avfall blandes med annet avfall. Utover dette regulerer vi ikke eller legger føringer for hvordan våre krav blir overholdt. Med tanke på at det er kommunen som har plikt for å samle inn husholdningsavfall og gir tillatelse til private aktører for å samle inn husholdningsavfall på vegne av dem, vil kanskje kommunen kunne si noe om hvilke krav de eventuelt har satt til private aktører.

Med hensyn til klagesaksbehandling, er Statsforvalteren klageinstans for kommunale vedtak (med enkelte unntak), mens Miljødirektoratet er klageinstans for Statsforvalterens vedtak.

Vi håper dette kan gi svar på noen av spørsmålene dine, da vi ikke har mulighet til å stille opp på et møte hos dere i borettslaget.»

Borettslag og sameier står altså fritt til å bestemme måten de kvitter seg med avfallet, så lenge de benytter godkjente avfallsaktører. Vi undrer oss over hvorfor bruk av komprimatorbiler er lovlig, når disse gir så dårlig gjenvinningsgrad? En ting vi kan utlede av statsforvalterens svar, er at det å følge regelverket pr i dag ikke nødvendigvis betyr gode løsninger. Trengs det i såfall strengere krav til avfallsaktørene? Av det ovenstående ser det ut som dette er Oslo kommunes ansvar. Vi vet at det jobbes med en avfallsstrategi, som ikke er klar. Her bør vi sammen med Naturvernforbundet komme med innspill.